

II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

21. aprill 2008,

millega kohustatakse liikmesriike tagama, et turule lastavatel või turul kättesaadavatel magnetmänguasjadel on hoiatus neist tulenevate tervise ja turvalisusega seotud ohtude kohta

(teatavaks tehtud numbri K(2008) 1484 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/329/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

kohta, ⁽²⁾ mida on muudetud nõukogu direktiiviga 93/68/EMÜ, ⁽³⁾ on tootjad kohustatud turule laskma ainult ohutuid mänguasju.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

- (2) Direktiivis 88/378/EMÜ sätestatakse olulised ohutusnõuded, millele mänguasjad peavad vastama, et tagada direktiivi ohutuseesmärkide täitmine. Lisaks nähakse kõnealuse direktiiviga ette, et olulistele ohutusnõuetele vastavuse tõendamise hõlbustamiseks peaksid standardiasutused koostama mänguasjade ehitust ja koostist käsitlevad Euroopa standardid. Praegu on magnetitest tulenev oht hõlmatud direktiivi 88/378/EMÜ üldiste ohutusnõuetega, kuid kõnealuses direktiivis ei ole kehtestatud konkreetseid ohutusnõudeid, mis käsitleksid magnetitest tulenevat ohtu.

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 13,

olles konsulteerinud liikmesriikidega,

- (3) Euroopa Standardikomitee (CEN) andis välja Euroopa standardi EN 71-1:2005 „Mänguasjade ohutus – 1. osa: mehaanilised ja füüsikalised omadused”, mis on ühtlustatud standardi EN 71-1:1998 ja selle 11 muudatuse konsolideeritud versioon. Standardile vastavad mänguasjad loetakse standardiga hõlmatud erinõuete osas vastavaks direktiiviga 88/378/EMÜ kehtestatud olulistele nõuetele. Praegu ei sisalda standard tehnilisi nõudeid magnetmänguasjadele. Vastavalt direktiivi 88/378/EMÜ artikli 8 lõike 2 punktile a peavad tootjad tuginema EÜ tüübikinnitusele juhul, kui ühtlustatud standard ei hõlma kõiki mänguasjaga kaasnevaid võimalikke ohtusid.

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt direktiivile 2001/95/EÜ ja nõukogu 3. mai 1988. aasta direktiivile 88/378/EMÜ mänguasjade ohutust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise

⁽¹⁾ EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.

⁽²⁾ EÜT L 187, 16.7.1988, lk 1. Direktiivi on muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ (EÜT L 220, 30.8.1993, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 220, 30.8.1993, lk 1.

- (4) Magnetmänguasjadega kaasnevate spetsiifiliste ohtude käsitlemiseks andis komisjon 25. mail 2007. aastal Euroopa Standardikomiteele volitused⁽¹⁾ kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiviga 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord),⁽²⁾ Euroopa standardi EN 71-1:2005 läbivaatamiseks 24 kuu jooksul. Kuni läbivaadatava standardi koostamise ja jõustumiseni on vaja koheselt tegeleda magnetmänguasjadest tulenevate ohtudega, et edaspidi vähendada kõnealustest mänguasjadest põhjustatud õnnetusi lastega, parandades teadlikkust ohtudest.
- (5) Lisaks direktiivile 88/378/EMÜ käsitleb mänguasjade ohutust ka direktiiv 2001/95/EÜ, millega nähakse ette tarbekaupade turujärelevalve raamistik. Direktiivi 2001/95/EÜ artikli 13 kohaselt võib Euroopa Komisjon, saades teada teatavatest toodetest tulenevast tõsisest ohust tarbijate tervisele ja turvalisusele, võtta teatud tingimustel vastu otsuse, millega nõutakse liikmesriikidelt ajutiste meetmete rakendamist, millega selliste toodete turulelaskmist või turul kättesaadavaks tegemist eelkõige piiratakse või kehtestatakse selle suhtes eritingimused.
- (6) Selline otsus võidakse vastu võtta juhul, kui a) liikmesriikides kehtestatud või kehtestatavad lähenemisviisid asjaomase ohu käsitlemise osas lahknevad oluliselt; b) ohutusküsimuse iseloomu tõttu ei saa ohtu käsitleda asja kiireloomulisusele vastaval viisil asjaomase toote suhtes ühenduse eriõigusaktidega ettenähtud muude menetluste kohaselt; ning c) ohtu saab tõhusalt kõrvaldada ainult ühenduse tasandil kohaldatavate asjakohaste meetmete võtmisega, et tagada tarbijate tervise ja turvalisuse järjepidev ja kõrgetasemeline kaitse ning siseturu nõuetekohane toimimine.
- (7) Viimasel ajal on ilmnenud tõsine oht seoses mänguasjades olevate magnetitega. Kuigi magnetiteid on mänguasjades kasutatud pikka aega, on viimastel aastatel need muutunud märksa võimsamaks ning võivad märksa lihtsamalt toote küljest eralduda, kui nende kinnitamisel kasutatakse sama tehnikat mis varem. Võttes lisaks arvesse nende suurenenud võimsust, kujutavad mänguasjades kasutatavad lahtised magnetid või magnetosad praegu suuremat tõsiste õnnetuste ohtu kui varem.
- (8) Suurenenud ohtu tõestavad mitmed 2006. ja 2007. aasta jooksul kogu maailmas toimunud õnnetused, kus lapsed olid alla neelanud mänguasjadest eraldunud magnetid või magnetiteid sisaldavad väikesed mänguasjade osad. Kui alla neelatakse rohkem kui üks magnet, võivad magnetid
- vastastikku tõmbuda ning põhjustada soole mulgustumist, infektsiooni või sulgumist, millel võivad olla surmaga lõppevad tagajärjed. Kõnealuste magnetite sattumine hingamisteedesse on samuti põhjustanud tõsiseid vigastusi ning kopsudesse sattumine nõuab kohest kirurgilist sekkumist.
- (9) Lisaks ühele surmaga lõppenud õnnetusele Ameerika Ühendriikides, on alates 2006. aastast kogu maailmas esinenud mitmeid juhtumeid, kus lapsed on alla neelanud vähemalt kaks magnetit või magneti ja metalleseme ning vajalikuks on osutunud tõsisem kirurgiline operatsioon. Kõnealuste juhtumitega on olnud seotud lapsed vanuses 10 kuud kuni 12 aastat.
- (10) 2006. ja 2007. aastal algatasid mitmed mänguasjade tootjad ulatuslikke magnetmänguasjade tagasinõudmisi. 2007. aasta suvel võeti kogu maailmas turult tagasi üle 18 miljoni magnetmänguasja ning märkimisväärne osa kõnealustest mänguasjadest oli Euroopa turul. Õnnetuste ja hiljutiste tagasinõudmiste tõttu on paljud tootjad saanud aru kõnealuste mänguasjadega kaasnevatest ohtudest ning on muutnud nende disaini, kapseldades magnetid või ümbritsedes need võruga neid sisaldavates osades.
- (11) Mõned riigid on juba võtnud meetmeid kõnealuse ohu kõrvaldamiseks. USA tarbekaupade ohutuse komisjon esitas 19. aprillil 2007 lapsevanematele hoiatuse seoses magnetmänguasjadega kaasnevate ohtudega tervisele ja turvalisusele. Tarbekaupade ohutuse komisjon osales ka standardiasutuse ASTM International egiidi all koostatud tarbijaohutuse standardspetsifikatsiooni ASTM F963-2007 „Standard Consumer Safety Specification on Toy Safety” läbivaatamises. Euroopas on nii Prantsusmaa kui ka Saksamaa teavitanud komisjoni oma riiklikest meetmetest.
- (12) Euroopa Parlament nõudis oma 26. septembri 2007. aasta resolutsioonis toodete, eelkõige mänguasjade ohutuse kohta⁽³⁾ tungivalt, et komisjon kasutaks oma õigust rakendada piiravaid meetmeid, sealhulgas keelustamist, kui ühenduse turule lastud tarbekaupad osutuvad ohtlikeks.
- (13) Direktiivi 2001/95/EÜ artikli 15 alusel moodustatud komitee raames toimunud konsultatsioonist liikmesriikidega on jõutud järeldusele, et liikmesriikide lähenemisviisid magnetmänguasjadega kaasneva ohu käsitlemise osas lahknevad oluliselt.

(1) 25. mai 2007. aasta standardimisvolitused Euroopa Standardikomiteele (CEN), et koostada magnetmänguasjade standard (M/410).

(2) EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud nõukogu direktiiviga 2006/96/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 81).

(3) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0412.

- (14) Ühenduse eeskirjade puudumise tõttu on mõned liikmesriigid võtnud või kavatsesid võtta erinevaid riigisiseseid meetmeid magnetmänguasjadest tuleneva ohuga tegelemiseks. Selliste riigisiseste meetmete kasutuselevõtt tooks vältimatult kaasa ebahühtlase kaitsetaseme ja ühendusesisesed tõkked magnetmänguasjade kaubanduses. Mitmed liikmesriigid on taotlenud ühenduse meetme võtmist.
- (15) Olemas on ühenduse õigusakt väikelastele ette nähtud mänguasjade väikeste osade kohta,⁽¹⁾ kuid nimetatud õigusakt ei käsitle konkreetset ja piisavalt magnetmänguasjadega kaasnevaid ohtusid üle kolme aastastele lastele. Ohutusküsimuse iseloomu tõttu ei saa magnetmänguasjadega seotud ohtu käsitleda tõhusalt ühenduse eriõigusaktidega ettenähtud muude menetluste kohaselt asja kiireloomulisusele vastaval viisil. Seetõttu on vajalik vastu võtta direktiivi 2001/95/EÜ artikli 13 kohaselt ajutine otsus kuni läbivaadatava Euroopa standardiga EN 71-1:2005 nähakse ette kõikehõlmav lahendus tuvastatud probleemile. Käesoleva otsusega kehtestatah sihtmeede annab vaid osalise, ajutise ja lühiajalise lahenduse. Komisjon on Euroopa Standardikomiteele EN 71-1:2005 läbivaatamiseks standardimisvolituste andmisel juba selgelt tunnistanud vajadust konstruktsioonile esitavate nõuete järele, et asjakohaselt käsitleda magnetmänguasjadega kaasnevaid ohte.
- (16) Pidades silmas magnetmänguasjadega kaasnevat tõsist ohtu tuleks kogu ELis tarbijate tervise ja ohutuse järjepideva ja kõrgetasemelise kaitse tagamiseks ning kaubandustõkete vältimiseks võtta vastavalt direktiivi 2001/95/EÜ artiklile 13 kiiresti vastu ajutine otsus. Sellise otsuse kohaselt tuleks magnetmänguasjade turulaskmisel ja nende turul kättesaadavaks tegemisel need märgistada asjakohase hoiatusega seoses lastele kättesaadavate magnetite või magnetosadega, mille kuju ja suurus võimaldab nende allaneelamist. Selline otsus peaks aitama ära hoida uusi surmajuhumeid ja vigastusi.
- (17) Võttes arvesse andmeid õnnetuste ja ohtude kohta ning väljatöötamisel olevat alalist meedet standardi EN 71-1:2005 läbivaatamise näol, peaks käesolev otsus käsitleda magnetmänguasju.
- (18) Käesolev otsus ei piira direktiivi 2001/95/EÜ artikli 3 lõike 4 ja artiklite 6–8 kohaldamist ning ei takista seega liikmesriikidel võtta asjakohaseid meetmeid juhul, kui on tõendeid selle kohta, et magnetmänguasi on ohtlik, vaatamata sellele, et vastab käesoleva otsusega kehtestatud nõuetele ja muudele üldise ohutusnõude tagamiseks ettenähtud kriteeriumitele. Liikmesriigid peavad teostama turu järelevalvet ja jõustamistoiminguid, et ennetada ohtlike toodetega kaasnevaid ohte tarbijate tervisele ja turvalisusele.
- (19) Komisjon otsustab Euroopa standardi EN 71-1:2005 läbivaatamisel saavutatud edusammude põhjal ning võttes arvesse läbivaadatud standardi terviklikkust ja selle asjakohasust magnetmänguasjadega kaasnevate ohtude igakülgsel käsitlemisel, kas pikendada käesoleva otsuse kehtivust täiendava ajavahemiku võrra ning kas otsust tuleks muuta. Komisjon otsustab eelkõige, kas käesoleva otsusega nõutavale hoiatusele lisaks kehtestada konstruktsioonile esitatavad nõuded.
- (20) Lühike üleminekuperiood on vajalik nii liikmesriikide huvides, kes peavad tagama käesoleva otsuse tõhusa kohaldamise, kui ka magnetmänguasjade tootjate ja levitajate huvides, keda kohustatakse turule laskma ja turul kättesaadavaks tegema ainult nõuetekohase hoiatusega varustatud magnetmänguasju. Sellisel juhul tuleks kehtestada võimalikult lühike üleminekuperiood, mis oleks kooskõlas vajadusega vältida uusi õnnetusi ja tagada proportsionaalsus, võttes arvesse seda, et meede hõlmab vaid märgistamist ning ei nõua muudatusi toote enda disainis. Seetõttu tuleks magnetmänguasjadele hoiatuse lisamise nõuet kohaldada võimalikult kiiresti pärast seda, kui komisjon on käesoleva otsuse vastu võtnud.
- (21) Käesolevas otsuses sätestatud meetmed on kooskõlas direktiivi 2001/95/EÜ artikli 15 alusel moodustatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

— „magnetmänguasi” – mänguasi, mis sisaldab või koosneb ühest või enamast magnetist või ühest või enamast magnetosast, mille kuju ja suurus võimaldab nende allaneelamist ning mis on lastele kättesaadavad;

⁽¹⁾ Direktiivis 88/378/EMÜ on sätestatud, et mänguasjad ja nende osad ning kõik mänguasjade eemaldatavad osad, mis on selgelt ette nähtud alla 36 kuu vanustele lastele, peavad olema selliste mõõtmetega, et neid ei oleks võimalik alla neelata ja/või sisse hingata. See tähendab, et alla 36 kuu vanustele lastele ette nähtud mänguasjad ei tohi sisaldada elemente, mida saab alla neelata või sisse hingata, olenemata sellest kas need on magnetid või mitte.

- „mänguasi” – toode või materjal, mis on kavandatud või selgelt ette nähtud alla 14-aastastele lastele mängimiseks;
- „allaneelamist võimaldav kuju ja suurus” – täielikult standardis EN 71-1:2005 määratletud väikeste osade mõõtmise silindrisse mahtuv;
- „lastele kättesaadav” – lahtine või tavapäraselt või mõistuspäraselt eeldataval viisil laste poolt kasutatavast mänguasjast eralduda võiv, isegi kui algselt oli mänguasja sisemuses või mänguasjas kapseldatuna, süvendisse surutuna või võruga ümbritsetuna;
- „turul kättesaadavaks tegemine” – magnetmänguasja pakkumine ärilise tegevuse eesmärgil, kas tasu eest või tasuta ühenduse turul levitamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks;
- „turule laskmine” – magnetmänguasja esmakordne kättesaadavaks tegemine ühenduse turul;
- „turult kõrvaldamine” – iga meede, mille eesmärk on vältida toote levitamist, eksponeerimist ja pakkumist.

Artikkel 2

Hoiatus

1. Liikmesriigid tagavad, et ühenduse turule lastavatel või seal kättesaadavaks tehtud magnetmänguasjadel on hoiatus
  - a) järgmises sõnastuses: „Ettevaatust! See mänguasi sisaldab magneeteid või magnetosi. Vastastikku või metalleseme külge tõmbuvad magnetid võivad inimkehas põhjustada tõsiseid või surmavaid vigastusi. Magnetite allaneelamisel või nende sattumisel hingamisteedesse pöörduge kohe arsti poole.”;
  - b) või muus samaväärses kergesti arusaadavas sõnastuses, mis selgelt annab edasi sama sisu.
2. Hoiatus peab olema selgesti nähtav ja loetav, silmatorkavalt esile toodud pakendil või muul viisil magnetmänguasja külge kinnitatud selliselt, et oleks tarbijale ostukohas nähtav.

3. Hoiatus esitatakse selle liikmesriigi ametlikes keeltes, mille turule toode lastakse või kus see tehakse kättesaadavaks.

Artikkel 3

Rakendamine

1. Alates 21. juulist 2008 peavad liikmesriigid tagama, et nõuetekohase hoiatuseta magnetmänguasjade turulelaskmine või turul kättesaadavaks tegemine on keelatud.
2. Alates 21. juulist 2008 peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud või turul kättesaadavaks tehtud nõuetekohase hoiatuseta magnetmänguasjad kõrvaldatakse turult ning et tarbijaid piisaval teavitatakse ohust.
3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni käesoleva artikli kohaselt võetud meetmetest viivitamata vastavalt direktiivi 2001/95/EÜ artiklile 12.

Artikkel 4

Teavitamine

Liikmesriigid võtavad kõik meetmed, mis on vajalikud käesoleva otsuse täitmiseks, avaldavad need ja teatavad neist viivitamata komisjonile.

Artikkel 5

Kohaldamisaeg

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 21. aprillini 2009.

Artikkel 6

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. aprill 2008

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Meglana KUNEVA